

Σάββατο 18 Μαΐου 2024

Μάθημα: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Πενήντα ημέρες μετά την Ανάσταση του Χριστού, οι μαθητές έπαψαν να φοβούνται και να κρύβονται κι άρχισαν να την κηρύττουν σε όλους. Έτσι, δημιουργήθηκε η πρώτη χριστιανική κοινότητα στα Ιεροσόλυμα, η πρώτη Εκκλησία. Στην αρχή, οι συγκεντρώσεις των χριστιανών γίνονταν σε σπίτια, ενώ κατά τη διάρκεια των διωγμών χρησιμοποιούσαν τις κατακόμβες, για να τελούν εκεί τα μυστήρια της Εκκλησίας και να κοινωνούν. Αργότερα, τα μέλη της Εκκλησίας εξέλεξαν 7 διακόνους, γιατί οι καθημερινές ανάγκες σε φροντίδα και προσφορά προς τα αδύναμα μέλη της (φτωχούς, χήρες, ορφανά), είχαν αυξηθεί. Εξάλλου, η βάση της διδασκαλίας του Χριστού ήταν η αγάπη και όλοι επιθυμούσαν να την προσφέρουν απλόχερα, χωρίς εγωισμό, αδελφικά, χωρίς διακρίσεις, μοιράζοντας τα αγαθά τους με τους υπόλοιπους. Όπως είχε πει, εξάλλου, και ο Απόστολος Παύλος: «Δεν υπάρχει Ιουδαίος ούτε Έλληνας, δούλος ούτε ελεύθερος, άνδρας και γυναίκα. Όλοι είναι ένας, χάρη στον Ιησού Χριστό».

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

051. Η Εκκλησία ιδρύθηκε με...

- A. τη Γέννηση του Χριστού.
- B. την Ανάσταση του Χριστού.
- Γ. την Ανάληψη του Χριστού.
- Δ. την Πεντηκοστή.

052. Οι χριστιανοί χρησιμοποιούσαν τις κατακόμβες...

- A. και σαν χώρους λατρείας, όπου τελούσαν τη Θεία Ευχαριστία.
- B. γιατί εκεί δεν έμπαιναν οι Ρωμαίοι.
- Γ. γιατί εκεί δεν υπήρχε θόρυβος.
- Δ. γιατί μπορούσαν να ζωγραφίζουν στους τοίχους σύμβολα όπως το καράβι, το ψάρι, την ελιά, την άγκυρα, την άμπελο, χωρίς να τους ενοχλεί κανείς.

053. Οι 7 διάκονοι εξελέγησαν από τα μέλη της Εκκλησίας για..

- A. να διακονούν τους Αποστόλους.
- B. να αναλάβουν τη φροντίδα των μελών της χριστιανικής κοινότητας, την κοινή τράπεζα και την κάλυψη των καθημερινών αναγκών της πρώτης Εκκλησίας.
- Γ. να εντοπίζουν τις αδικίες στη διανομή των τροφίμων σε βάρος χηρών γυναικών.
- Δ. να καθαρίζουν τις εκκλησίες από ζημιές που έκαναν σε αυτές οι Ρωμαίοι.

054. Οι πρώτοι χριστιανοί οργανώθηκαν και ζούσαν ως εξής:

- A. Με την κοινοκτημοσύνη μοιράζονταν τα αγαθά τους ακόμη και με τους Ρωμαίους.
- B. Ίδρυσαν ένα κοινό ταμείο, από το οποίο όλοι έπαιρναν κάθε μήνα όσα χρήματα ήθελαν.
- Γ. Αγαπούσαν τον συνάνθρωπο, μοιράζονταν τα αγαθά τους και ένιωθαν ενωμένοι σαν αδέρφια.
- Δ. Αύξησαν την ετήσια οικονομική συνδρομή στο κοινό ταμείο.

055. Η φράση «Η Εκκλησία “ανοίχτηκε σε όλους χωρίς διάκριση”», σημαίνει ότι:

- A. Η Εκκλησία προσπάθησε να ισορροπήσει το δίκαιο και το άδικο στον κόσμο, ώστε όλοι να είναι ευχαριστημένοι.
- B. Η Εκκλησία υπερασπίστηκε τη μόρφωση όλων των ανθρώπων χωρίς διάκριση.
- Γ. Πριν ιδρυθεί η Εκκλησία, υπήρχαν διακρίσεις μεταξύ των ανθρώπων.
- Δ. Καταργούνται όλες οι διακρίσεις ανάμεσα στους λαούς, στους ανθρώπους, στα φύλα, άνδρες και γυναίκες.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

«Όπως καταδίωξαν εμένα, έτσι θα καταδιώξουν κι εσάς», είχε πει ο Χριστός στους μαθητές του και τα λόγια του βγήκαν αληθινά. Πρώτοι διώκτες των χριστιανών έγιναν οι Ιουδαίοι, που έβλεπαν ότι το κήρυγμα του Χριστού έβαζε σε δεύτερη μοίρα τον Μωσαϊκό νόμο. Ύστερα, οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες, που με σκληρά διατάγματα, καταδίωξαν πολλές φορές την Εκκλησία και τους Χριστιανούς, γιατί αισθάνονταν ως απειλή για την κοινωνία και

το πολίτευμα της Ρώμης, το γεμάτο αγάπη περιεχόμενο της χριστιανικής διδασκαλίας, καθώς έβλεπαν ότι ακόμη και Ρωμαίοι αξιωματικοί πίστευαν στον Χριστό και στο κήρυγμά του. Μετέπειτα, ο Μέγας Κωνσταντίνος και το όραμά που είδε στον ουρανό, είχε ως αποτέλεσμα, εκτός από τη μεταστροφή του, το πρωτοπόρο για την εποχή «Διάταγμα των Μεδιολάνων», που εξέδωσε για την ανεξιθρησκία. Αυτό, σε συνδυασμό με την εύρεση του Τιμίου Σταυρού από τη μητέρα του, Αγία Ελένη, γέμισε χαρά τους χριστιανούς, που, χωρίς να διώκονται πλέον, εκδήλωναν ελεύθερα την πίστη τους με κάθε πρόσφορο τρόπο και μέσο, ιδίως δε, αποζητώντας να προσκυνήσουν τον Τίμιο Σταυρό.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

056. Γιατί διώχθηκαν οι χριστιανοί;

- A. Γιατί το κήρυγμά τους θεωρήθηκε επικίνδυνο για το πολίτευμα της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.
- B. Γιατί η επιθυμία τους να λατρεύουν τους αυτοκράτορες σαν θεούς οδήγησε σε πολλές αντιδράσεις.
- Γ. Γιατί αντιμετώπισαν την κατηγορία ότι στις συγκεντρώσεις τους προετοίμαζαν επανάσταση εναντίον του αυτοκράτορα.
- Δ. Γιατί βοηθούσαν με τις προσευχές τους να συμβούν στη Ρώμη θεομηνίες, πλημμύρες, σεισμοί και πυρκαγιές.

057. Ο Λογγίνος, ο Ρωμαίος αξιωματικός που κέντρισε την πλευρά του Ιησού στον Σταυρό, το έκανε αυτό...

- A. για να πιστέψει στη θεότητα του Χριστού.
- B. για να βεβαιωθεί ότι ήταν ο Χριστός νεκρός.
- Γ. για να αποδείξει την Ανάσταση του Χριστού.
- Δ. για να ικανοποιήσει τους Φαρισαίους φίλους του.

058. Στην κρίσιμη μάχη του Κωνσταντίνου εναντίον του Μαξέντιου, ο Κωνσταντίνος είδε ξαφνικά...

- A. τον Αρχάγγελο Μιχαήλ να τον ενθαρρύνει, λέγοντάς του «ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ».
- B. στον ουρανό έναν φωτεινό σταυρό με την επιγραφή «ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ».
- Γ. στον ύπνο του τον Χριστό να του λέει: «ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ».
- Δ. χριστιανούς στρατιώτες να κρατούν ένα χρυσό στεφάνι με την επιγραφή «ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ».

059. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων (Μιλάνο), ένα από τα πρώτα έργα του Μεγάλου Κωνσταντίνου...

- A. επέτρεπε να κτίζονται μόνο χριστιανικοί ναοί.
- B. επέστρεφε στους χριστιανούς τις περιουσίες τους, που είχαν δημευτεί.
- Γ. καθιέρωσε την Κυριακή ως ημέρα γιορτής και αργίας.
- Δ. έδινε στον καθένα το δικαίωμα να ακολουθεί όποια θρησκεία ήθελε.

060. Ο λαός, όταν έμαθε πως βρέθηκε ο Τίμιος Σταυρός από την Αγία Ελένη...

- A. τον ύψωσε μέσα στον ναό των Ιεροσολύμων, δοξάζοντας τον Θεό.
- B. κουνούσε κλαδιά ελιάς και φοίνικα γύρω από τον Σταυρό.
- Γ. θέλησε να τον δει και να τον προσκυνήσει.
- Δ. έκανε όλα τα παραπάνω.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Η Αγία Γραφή είναι το ιερότερο βιβλίο των χριστιανών. Ονομάζεται και Βίβλος, που είναι αρχαία λέξη και περιλαμβάνει τα βιβλία των δύο Διαθηκών Παλαιάς και Καινής. Ονομάζεται «Αγία», επειδή μιλάει για τον Θεό. Αποσπάσματα της Αγίας Γραφής διαβάζονται σε όλα τα Μυστήρια και στις ακολουθίες της Εκκλησίας μας, στα οποία και στις οποίες, περιγράφονται δραματοποιημένα τα πιο σημαντικά γεγονότα της ζωής του Χριστού. Μέσα από τα κείμενα της Αγίας Γραφής ο Θεός μιλά, φανερώνεται, αποκαλύπτεται ως η μόνη αλήθεια, κάθε μέρα, κάθε στιγμή, σε όλους όσους τον ζητούν. Το περιεχόμενό της δεν αμφισβητείται, δεν αλλάζει, δεν αλλοιώνεται μέσα στους αιώνες, παραμένοντας θεόπνευστο και όπως ακριβώς αποτυπώθηκε από τους ιερούς συγγραφείς της, με τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

061. Με τον όρο «Βίβλος» περιγράφεται...

- A. το σύνολο των βιβλίων των Αποστόλων του Χριστού.

- Β. το σύνολο των βιβλίων της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης.
- Γ. το σύνολο των Ευαγγελίων και των Επιστολών της Καινής Διαθήκης.
- Δ. το ιερό βιβλίο που παρέδωσε ο Χριστός στους ανθρώπους.

- 062.** Η Αγία Γραφή είναι πάντοτε παρούσα στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας μας, καθώς...
- Α. στα ιερά Μυστήρια και στις Ακολουθίες της διαβάζονται αποσπάσματά της.
 - Β. τα αποσπάσματά της που διαβάζονται στη λατρεία μιλούν για τον Χριστό.
 - Γ. η Θεία Ευχαριστία και οι ιερές Ακολουθίες, είναι μία δραματοποιημένη αναβίωση των γεγονότων της Αγίας Γραφής.
 - Δ. Όλα τα παραπάνω.
- 063.** Η Αγία Γραφή φανερώνει την αποκάλυψη, δηλαδή...
- Α. τη φανέρωση του Θεού στην ιστορία μέσα από συγκεκριμένα γεγονότα, πρόσωπα και καταστάσεις.
 - Β. μια πιστή αναφορά των γεγονότων που συνέβησαν στα αρχαία χρόνια στην περιοχή της Ιερουσαλήμ.
 - Γ. ένα σύνολο ιστοριών που διηγούνται οι Ισραηλίτες στις οικογένειές τους, μέχρι και σήμερα.
 - Δ. τον διάλογο μεταξύ του Θεού και των ανθρώπων, ο οποίος καταγράφηκε σε κείμενα.
- 064.** Ο Θεός, μέσα από τα κείμενα της Βίβλου...
- Α. δείχνει αδιαφορία σε εκείνους που δεν τον πιστεύουν.
 - Β. συναντά με αγάπη τον άνθρωπο, του αποκαλύπτει την αλήθεια, τον στηρίζει και τον θεραπεύει από το κακό.
 - Γ. δίνει αυστηρές εντολές προσευχής, νηστείας, ταπείνωσης και απόλυτης υπακοής στο θέλημά του.
 - Δ. περιορίζει τα δικαιώματα και την ελευθερία των ανθρώπων.
- 065.** Όταν λέμε ότι η Αγία Γραφή είναι θεόπνευστη, εννοούμε...
- Α. ότι το περιεχόμενό της το έγραψαν εμπνευσμένοι συγγραφείς.
 - Β. ότι περιέχει θείες αλήθειες, τις οποίες έγραψαν οι συγγραφείς της με τον φωτισμό του Θεού.
 - Γ. ότι ο Θεός παρέδωσε το κείμενο στους συγγραφείς της.
 - Δ. ότι δεν περιέχει πολλά λάθη σε θέματα πίστης.

ΚΕΙΜΕΝΟ Δ

Η Καινή Διαθήκη ξεκινά με τα τέσσερα Ευαγγέλια: του Ματθαίου, του Μάρκου, του Λουκά και του Ιωάννη. Ο όρος «ευαγγέλιο» σημαίνει την «καλή είδηση» ή την «αγγελία» μιας νίκης, της αναγγελίας, δηλαδή, του χαρμόσунου μηνύματος της σωτηρίας του ανθρώπου από τον Θεό. Στα κείμενα των Ευαγγελίων περιγράφεται η ζωή του Χριστού και τα σημαντικότερα γεγονότα της παρουσίας του στη γη. Η διδασκαλία του Κυρίου αποτυπώθηκε και σε αρκετές Επιστολές, που εξηγούν, συμβουλεύουν και βοηθούν τους χριστιανούς στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στις πρώτες χριστιανικές τους κοινότητες. Τα κείμενα της Καινής Διαθήκης έχουν αδιαμφισβήτητη ιστορική προέλευση και εγκυρότητα, γιατί γράφτηκαν σχεδόν αμέσως μετά τα γεγονότα που περιγράφουν. Για τη διευκόλυνση του αναγνώστη, τα βιβλία της Καινής Διαθήκης χωρίζονται σε κεφάλαια και αυτά σε στίχους, π.χ. Ματθ. 2,8, σημαίνει: κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο, κεφάλαιο δεύτερο, στίχος 8.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 066.** Στα Ευαγγέλια περιγράφονται...
- Α. η Γέννηση του Χριστού, οι λόγοι και το κήρυγμά του, τα θαύματα, ο θάνατός του στον Σταυρό, η Ανάσταση και η Ανάληψή του.
 - Β. η ζωή του Χριστού όταν ήταν μικρό παιδί κοντά στην οικογένειά του.
 - Γ. οι διωγμοί των Ρωμαίων εναντίον των χριστιανών.
 - Δ. διάλογοι του Χριστού με διάσημους φιλοσόφους της εποχής του.
- 067.** Τα τέσσερα Ευαγγέλια είναι τα εξής:
- Α. Του Μάρκου, του Παύλου, του Πέτρου και του Ματθαίου.
 - Β. Του Ματθαίου, του Πέτρου, οι Πράξεις των Αποστόλων και η Αποκάλυψη.
 - Γ. Του Ιακώβου, του Ιωάννη, του Ιούδα και του Λουκά.
 - Δ. Του Ματθαίου, του Μάρκου, του Λουκά και του Ιωάννη.
- 068.** Η Καινή Διαθήκη περιλαμβάνει και τις λεγόμενες «καθολικές επιστολές». Λέγονται έτσι διότι...

- A. απευθύνονται σε πολλές χριστιανικές κοινότητες και έχουν γενικό περιεχόμενο.
B. απευθύνονται σε μία μόνο κοινότητα.
Γ. απευθύνονται σε μη χριστιανικές κοινότητες.
Δ. απευθύνονται σε όσες χριστιανικές κοινότητες αντιμετώπιζαν καθολικά προβλήματα.
- 069.** Τα κείμενα της Καινής Διαθήκης αποτελούν την απολύτως αξιόπιστη και αυθεντική πηγή πληροφόρησης, διότι...
- A. συμπίπτουν με τα αντίστοιχα κείμενα που ανακαλύφθηκαν στα χειρόγραφα της Νεκράς Θάλασσας.
B. γιατί επιβεβαιώνονται και από αρχαίους Έλληνες συγγραφείς.
Γ. τα μέλη της Εκκλησίας διατήρησαν τα κείμενα αυτά, με τις διορθώσεις που έκαναν οι μεταφραστές τους.
Δ. γράφτηκαν την ίδια περίπου περίοδο με τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται, επομένως, θα ήταν πολύ εύκολο να διαψευστούν από μάρτυρες που τα είχαν ζήσει.
- 070.** Όλα τα βιβλία της Κ. Διαθήκης είναι χωρισμένα σε κεφάλαια και κάθε κεφάλαιο είναι χωρισμένο σε στίχους. Όταν θέλουμε να παραπέμψουμε σε αυτά σημειώνουμε...
- A. τον τόμο, τον τίτλο του κεφαλαίου και το κεφάλαιο που δηλώνει ο στίχος.
B. το κεφάλαιο του βιβλίου, τους αριθμούς των παραγράφων και τους αριθμούς που δηλώνουν τους στίχους.
Γ. τον τίτλο του βιβλίου, τον αριθμό του κεφαλαίου και τον αριθμό, που δηλώνει τον στίχο/τους στίχους του κεφαλαίου.
Δ. το βιβλίο, τον τίτλο του κεφαλαίου και τρεις αριθμούς, που δηλώνουν τους στίχους.

ΚΕΙΜΕΝΟ Ε

Μέσα στον ναό, στην εκκλησία, οι χριστιανοί συναθροίζονται για να προσευχηθούν και να συμμετάσχουν στις ακολουθίες και στα Μυστήρια που τελούνται εκεί και κυρίως στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, που θεωρείται Μυστήριο των Μυστηρίων. Κατά την τέλεση της Θείας Ευχαριστίας, οι πιστοί μαζεύονται για να εκφράσουν την ευχαριστία τους προς τον Θεό, να τον δοξάσουν και να ζητήσουν την προστασία του. Μέσα από την ανάγνωση των κειμένων των Αποστόλων, των Ευαγγελίων και των λειτουργικών προσευχών, θυμούνται τα Άγια Πάθη, τη Σταύρωση και την Ανάσταση του Χριστού, καθώς και την υπόσχεση για τη Βασιλεία του. Στη Θεία Ευχαριστία, οι πιστοί κοινωνούν τα Τίμια Δώρα [ψωμί και κρασί], που καθαγιαζονται στην Αγία Τράπεζα, δηλαδή το Σώμα και το Αίμα του Χριστού.

- 071.** Η Θεία Ευχαριστία...
- A. έχει κεντρική θέση στη χριστιανική λατρεία.
B. εκφράζει την ευχαριστία των πιστών στον Θεό για τις ευεργεσίες του.
Γ. το επίκεντρο των Μυστηρίων της Ορθόδοξης Εκκλησίας.
Δ. όλα τα παραπάνω.
- 072.** Στη Θεία Ευχαριστία οι πιστοί...
- A. εκφράζουν την πίστη τους στον αναμενόμενο Μεσσία.
B. αναπαριστούν γεγονότα από τη ζωή των Προφητών.
Γ. θυμούνται ολόκληρο το λυτρωτικό έργο του Χριστού.
Δ. εξομολογούνται τις αμαρτίες τους.
- 073.** Τα Τίμια Δώρα...
- A. είναι συμβολικά δώρα που δίνει η Εκκλησία στους πιστούς.
B. προέρχονται από έθιμα της εποχής της Παλαιάς Διαθήκης.
Γ. προσφέρθηκαν από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή (Πρόδρομο), σε όσους βαπτίζονταν στον Ιορδάνη.
Δ. όταν καθαγιαστούν στην Αγία Τράπεζα, γίνονται το Σώμα και το Αίμα του Χριστού.
- 074.** Από τα Τίμια Δώρα μπορούν να κοινωνήσουν...
- A. όλοι οι άνθρωποι ανεξάρτητα από τη θρησκεία τους.
B. οι αβάπτιστοι και οι βαπτισμένοι.
Γ. αποκλειστικά οι ιερείς και οι επίσκοποι.
Δ. οι βαπτισμένοι πιστοί που συμμετέχουν στη Θεία Λειτουργία.

075. Μετέχοντας στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, οι πιστοί...

- A. επικοινωνούν με τους αγγέλους και τους αγίους της Εκκλησίας.
- B. εκπληρώνουν μια σημαντική θρησκευτική τους υποχρέωση.
- Γ. κοινωνούν τον Χριστό, γίνονται παιδιά του Θεού και αδέρφια μεταξύ τους.
- Δ. εκδηλώνουν τον σεβασμό τους στους ιερείς της Εκκλησίας.